

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

ONDERWIJSINSPECTIE

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15, 1210 BRUSSEL

dlsec@onderwijsinspectie.be - www.onderwijsinspectie.be

VERSLAG DOORLICHTING

VRIJ KATHOLIEK ONDERWIJS OPWIJK TE OPWIJK

Hoofdstructuur secundair onderwijs

Instellingsnummer 33291

Instelling Vrij Katholiek Onderwijs Opwijk
Karenveldstraat 23 - 1745 OPWIJK

Beleidsverantwoordelijke Tom VAN BUGGENHOUT

Telefoonnummer 052 35 71 22

E-mail vko@vko.be

Website www.vko.be

Bestuur Vrij Katholiek Onderwijs Opwijk
Karenveldstraat 23 - 1745 OPWIJK

Scholengemeenschap SGSO AMO Asse-Merchtem-Opwijk
Marktstraat 1 - 1785 MERCHTEM

Centrum voor leerlingenbegeleiding Vrij CLB Noordwest- Brabant
Mollestraat 59 - 1730 ASSE

Start- en einddatum doorlichting 04/12/2023 - 07/12/2023

Inspectieteam Christian POTLOOT
Annemie DE MERLIER
Ingrid VAN CAUTER

Inhoud

1	Toelichting	3
1.1	Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting?	3
1.2	Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?	3
1.3	Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?	3
1.4	Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?	4
1.5	Hoe gaat het verder na de doorlichting?	4
2	Administratieve situering	6
3	In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?	7
4	In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?	9
4.1	De onderwijsleerpraktijk schoolbreed	9
4.2	De begeleidingsprincipes	10
4.3	Het personeelsbeleid en de professionalisering	10
5	Respecteert de school de regelgeving?	12
6	Samenvatting	13
6.1	In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?	13
6.2	In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?	14
6.2.1	De begeleidingsprincipes	14
6.2.2	Het personeelsbeleid en de professionalisering	14
6.2.3	De onderwijsleerpraktijk	15
7	Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen	16
8	Uitspraken betreffende de leerlingenbegeleiding en het gelijke onderwijskansenbeleid	17

1 Toelichting

1.1 Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting?

De centrale onderzoeksvragen zijn:

1. In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit met bijzondere aandacht voor de aansturing en kwaliteitsbewaking van het personeelsbeleid, de professionalisering en de leerlingenbegeleiding?
2. In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs waarbij het onderwijs en de begeleiding op maat, het leef- en leerklimaat, de leer- en ontwikkelingsgerichte instructie, het personeelsbeleid, de professionalisering, de aanvangsbegeleiding en de ondersteuning van de teamleden tegemoetkomen aan de kwaliteitsverwachtingen uit het referentiekader en respecteert ze de regelgeving?

1.2 Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?

De onderwijsinspectie gaat na of de school tegemoetkomt aan de kwaliteitsverwachtingen uit het OK. Om de onderzoeksgegevens te verzamelen, gebruikt ze verschillende onderzoeksmethoden en raadpleegt ze uiteenlopende bronnen (kwantitatieve en kwalitatieve data, documenten, observaties, gesprekken en gevalstudies). De onderwijsinspectie betreft ook relevante stakeholders bij de onderzoeken.

1.3 Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie situeert de kwaliteitsontwikkeling en de kwaliteit van de school aan de hand van ontwikkelingsschalen. Zo wil ze de school stimuleren om de kwaliteit te (blijven) ontwikkelen. De ontwikkelingsschalen zijn gebaseerd op het OK en bestaan telkens uit vier niveaus.

Beneden de verwachting

Er zijn meerdere essentiële punten ter verbetering.

Benadert de verwachting

Er zijn, naast sterke punten, ook nog meerdere punten ter verbetering. Daardoor komt het geheel nog niet tegemoet aan de verwachting.

Volgens de verwachting

Er zijn veel sterke punten en hoogstens kleine punten ter verbetering. Het geheel komt tegemoet aan de verwachting.

Overstijgt de verwachting

Er zijn veel sterke punten, met inbegrip van significante voorbeelden van goede praktijk.

Het ontwikkelingsniveau **volgens de verwachting** bevat de kwaliteitsverwachtingen uit het OK. Dit niveau betekent dus voluit *volgens de verwachting uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit*.

Het ontwikkelingsniveau **overstijgt de verwachting** bevat dezelfde kwaliteitsverwachtingen als **volgens de verwachting**, maar voor dat niveau verwacht de onderwijsinspectie ook een voorbeeld van goede praktijk. De criteria voor een voorbeeld van goede praktijk zijn:

- De praktijk overstijgt het gangbare.
- De praktijk heeft bij leerlingen een positieve impact op de resultaten en effecten.
- De praktijk is ingebed in de werking van de school of de werking van een deelteam.
- De praktijk is onderbouwd vanuit evaluaties of specifieke noden van de school of is gebaseerd op vernieuwde inzichten op het vlak van onderwijskwaliteit.
- De praktijk kan andere scholen inspireren.

1.4 Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie formuleert een advies aan de Vlaamse Regering over de verdere erkenning van de school. Bij de adviesbepaling heeft de onderwijsinspectie rekening gehouden met niet-beïnvloedbare contextfactoren te wijten aan de coronapandemie.

Er zijn twee adviezen mogelijk.

- Als de school in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een gunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
 - een gunstig advies zonder meer
 - een gunstig advies met de verplichting om te werken aan de tekorten.
- Als de school niet in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een ongunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
 - Een ongunstig advies met mogelijkheid om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt op voorwaarde dat het bestuur van de school zich bij het werken aan de tekorten extern laat begeleiden. Indien het bestuur van de school gebruikmaakt van het recht om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt en zich extern laat begeleiden, volgt er een nieuwe doorlichting. Die nieuwe doorlichting vindt plaats binnen een termijn die de onderwijsinspectie bepaalt op basis van de ernst en de aard van de tekorten en die minimum 90 dagen bedraagt.
 - Een ongunstig advies zonder mogelijkheid om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten. Het bestuur van de school kan een beroep indienen tegen die onmogelijkheid. Binnen de 60 kalenderdagen na het indienen van het beroep, onderzoekt een nieuw en paritair samengesteld doorlichtingsteam de argumenten die het bestuur van de school aangeeft om te rechtvaardigen dat er wel een mogelijkheid moet zijn om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten.

1.5 Hoe gaat het verder na de doorlichting?

De school ontvangt het doorlichtingsverslag enkele dagen na het einde van de doorlichting. Feitelijke onjuistheden kunnen op dat moment nog worden rechtgezet. Het advies en de inschalingen worden echter niet meer gewijzigd.

Uiterlijk binnen dertig kalenderdagen na de ontvangst van het doorlichtingsverslag kan het beleid of het bestuur van de school een bijkomende verduidelijking van het doorlichtingsverslag aanvragen bij de inspecteur-generaal. Die aanvraag gebeurt zoals aangegeven op de website van de onderwijsinspectie. De onderwijsinspectie plant de bespreking zo spoedig mogelijk en het beleid of het bestuur van de school bepaalt zijn vertegenwoordiging.

Voor meer informatie: raadpleeg www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be.

2 Administratieve situering

De school organiseert onderwijs in volgende vestigingsplaats(en):

- Karenveldstraat 23 - 1745 OPWIJK.

3 In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?

Visie en strategisch beleid BENADERT DE VERWACHTING	De school weet wat ze met haar onderwijs wil bereiken. Haar visie is gebaseerd op vier pijlers met name: het bewust en actief leren, de leerling staat centraal, het open leer- en leefklimaat en de kwaliteit in lesgeven en evalueren. De school laat kansen liggen om die visie af te stemmen op de input en de context van de school en op de regelgeving. De school beschikt in beperkte mate over een strategie om haar visie te realiseren. De school laat kansen liggen om een doelgerichte prioritering voorop te stellen vertaald in meetbare en tijdsgebonden doelen. Daardoor vindt de visie slechts gedeeltelijk ingang in de schoolwerking. De vormgeving van de schoolwerking, de aansturing en de aandacht van het beleid om gezamenlijk de visie te realiseren zijn belangrijke werkpunten.
Organisatiebeleid BENADERT DE VERWACHTING	De school ontwikkelt en voert een ad-hoc beleid. De school staat weinig open voor participatie. Ze benut nog niet alle kansen om vernieuwing en expertisedeling tussen de teamleden te stimuleren. Zo vervullen de overlegstructuren nog niet altijd de functie om teamleden efficiënt te laten samenwerken voor wat betreft de optimalisering van de onderwijsleerpraktijk en de leerlingenbegeleiding. Ze werkt samen met anderen, maar versterkt daarmee nog niet altijd de schoolwerking. Er heerst een weinig open en veilig communicatieklimaat tussen de schoolleiding en de teamleden over motieven, ideeën, verzuchtingen en onzekerheden.
Onderwijskundig beleid BENADERT DE VERWACHTING	De school geeft het onderwijskundig beleid vorm, maar doet dat fragmentair of niet schoolbreed. De maatregelen zijn te weinig doelgericht gepland en de afspraken zijn niet steeds duidelijk en samenhangend waardoor de onderwijsleerpraktijk en de leerlingenbegeleiding nog onvoldoende duidelijke sturing kent. De school beschikt over verschillende systemen en structuren om de maatregelen en afspraken te realiseren maar verschillende zijn momenteel on-hold. De school zet de nodige financiële en personele middelen in om de maatregelen en afspraken te realiseren, maar doet dat niet altijd planmatig en doordacht. Zo slaagt de cel leerlingenbegeleiding er in mindere mate in om haar activiteiten op schoolniveau te verspreiden en zet de school de middelen voor aanvangsbegeleiding in voor andere onderwijsdoeleinden.

Cyclische evaluatie van de kwaliteit BENADERT DE VERWACHTING	De school evalueert enkele relevante aspecten van de schoolwerking en de leerlingenbegeleiding. Ze heeft daarbij nog beperkt aandacht voor de evaluatie van de resultaten en effecten. De school evalueert in beperkte mate of ze met de vooropgestelde streefdoelen het gelijkeonderwijskansenbeleid realiseert en, of pedagogische keuzes en vernieuwingen een positief effect op het leren van de leerlingen hebben. De evaluatie is weinig systematisch en cyclisch.
Betrouwbare evaluatie van de kwaliteit BENADERT DE VERWACHTING	De school evalueert haar kwaliteit beperkt doelgericht op basis van de beschikbare kwalitatieve en kwantitatieve bronnen. Ze laat kansen liggen om de expertise van relevante partners te betrekken bij haar evaluaties. Ze slaagt er nog weinig in om de resultaten en effecten bij de leerlingen te benutten bij haar evaluaties. Zo komt de betrouwbaarheid van de evaluaties in het gedrang.
Borgen en bijsturen BENEDEN DE VERWACHTING	De school heeft geen of weinig zicht op haar sterke punten en werkpunten. Ze borgt onvoldoende wat reeds goed is en ontwikkelt nauwelijks verbeteracties voor haar werkpunten.

4 In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?

4.1 De onderwijsleerpraktijk schoolbreed

Onderwijs en begeleiding op maat BENADERT DE VERWACHTING	De leraren laten kansen liggen om voor iedere leerling met specifieke onderwijsbehoeften een cyclische aanpak te hanteren als basis voor onderwijs en begeleiding op maat. Ze leveren inspanningen om zich een actueel beeld te vormen over de leer- en ontwikkelingsvorderingen van leerlingen die vastlopen in hun leer- of ontwikkelingsproces. Dit is minder het geval voor leerlingen die excelleren. Schoolbreed ontbreken doelgerichte afspraken over hoe de beeldvorming vorm moet krijgen. Zo blijkt dat er weinig aandacht is in de beeldvorming voor de basisgeletterdheid, de sterktes, de talenten, de interesses van de leerlingen, de stimulansen uit de thuisomgeving, meertaligheid ... Ook over de elementen zoals schoolse achterstand, thuissituatie, mentale en fysieke gezondheid, socio-economische kenmerken, kansarmoede, thuistaal verschillend van het Nederlands ... die leerlingen in hun ontwikkeling kunnen belemmeren, zijn weinig afspraken. De aanpak over hoe en welke gegevens het schoolteam verzamelt, registreert en toegankelijk maakt voor de teamleden, is een werkpunt. De leraren spelen zo goed als mogelijk in op de onderwijsbehoeften van de leerling. Het is nog een werkpunt om in overleg de doelen, het onderwijsleerproces en de leerlingenevaluatie erop af te stemmen. Het systematisch inzetten op remediërende maatregelen is een aspect waar de school sterk op inzet. Het is nog een uitdaging om bij het bepalen van de redelijke aanpassingen de aandacht voor differentiërende, compenserende of dispenserende maatregelen te intensifiëren. De klassenraad kan het formuleren van tijdsgebonden, meetbare of observeerbare doelen en het toepassen van een afgesproken kader of systeem met het oog op opvolging van het maatwerk nog versterken.
Leef- en leerklimaat BENADERT DE VERWACHTING	De meeste leraren leveren inspanningen om een positief leef- en leerklimaat te creëren, waarin de leerlingen zich goed voelen. Ze moedigen de leerlingen aan en leerlingen mogen fouten maken. Toch vragen de leraren zelden de mening van de leerlingen over de leerstof en de lessen. Enkele leraren laten kansen liggen om positief om te gaan met de diversiteit van de leerlingengroep en de verschillen te waarderen. Zij onthouden zich niet van discriminatie, vooroordelen en stereotypering.

Leer- en ontwikkelingsgerichte instructie VOLGENS DE VERWACHTING

De leraren ondersteunen het leren. De instructie is geleidelijk, activerend en betekenisvol. De leraren benutten geregeld werk- en groeperingsvormen die aanzetten tot samenwerking en interactie. Ze benutten voorbeelden en visualisaties en sluiten geregeld aan bij de interesses en leef- en belevingswereld van jongeren. Ze kunnen de instructie op vlak van taalontwikkeling en metacognitieve vaardigheden schoolbreed nog gericht en planmatiger inzetten.

4.2 De begeleidingsprincipes

Ondersteuning van de teamleden BENADERT DE VERWACHTING

De cel leerlingenbegeleiding heeft deels zicht op de ondersteuningsbehoeften van de teamleden op het vlak van begeleiding. Op basis daarvan bepaalt zij ondersteunings- en professionaliseringsactiviteiten met het oog op inclusie en gelijkekansen. Zo is het team recent aan de slag gegaan met het bijsturen van het talenbeleid. De cel leerlingenbegeleiding slaagt er te weinig in de activiteiten gericht op het actualiseren van expertise over relevante aspecten van de begeleiding (de vier begeleidingsdomeinen, diversiteit, inclusie, kansarmoede, meertaligheid, hoogbegaafdheid, oplossingsgericht en handelingsgericht werken ...) op schoolniveau te verspreiden. De cel leerlingenbegeleiding slaagt er in mindere mate in om individuele leraren praktijkgericht te coachen en de leraren te stimuleren in hun professionele groei. Hierdoor hebben de ondersteunings- en professionaliseringsactiviteiten een beperkt positieve impact op de begeleiding.

4.3 Het personeelsbeleid en de professionalisering

Personeelsbeleid BENEDEN DE VERWACHTING

De school voert nauwelijks een doeltreffend personeelsbeleid dat integraal en samenhangend is en dat gericht is op het optimaliseren van de prestaties van de teamleden. De school houdt een selectieprocedure waarbij ze rekening houdt met competenties die de schoolwerking kunnen versterken. Met uitzondering van functioneringsgesprekken met beginnende teamleden en met teamleden bij wie de school ernstige tekortkomingen vermoedt, voert ze geen functioneringsgesprekken om de prestaties van teamleden te optimaliseren, waarbij die feedback krijgen over de manier waarop ze hun opdracht vervullen. Het evaluatieproces wordt nauwelijks ingezet als een constructief en positief personeelsbeleidsinstrument.

Professionalisering BENEDEN DE VERWACHTING	De school kent haar eigen professionaliseringsnoden en die van haar teamleden in beperkte mate. Zo werd gepeild naar ICT-noden en ondersteuningsbehoeften op het vlak van leerlingenbegeleiding, maar bleef het detecteren van andere noden met betrekking van de onderwijsleerpraktijk veelal onaangeroerd. Er zijn diverse mogelijkheden in en buiten de school (bv. in het kader van Erasmus+) om te leren. Professionaliseringsinitiatieven worden echter nauwelijks samenhangend gepland in functie van de prioritaire schooldoelen of in functie van de individuele noden van de teamleden, met het oog op expertiseontwikkeling of expertisedeling. De school kan slechts in beperkte mate aantonen dat de bestaande initiatieven een positieve impact hebben op de onderwijsleerpraktijk, omdat de transfer naar het volledige team vaak ontbreekt of omdat er geen afstemming is tussen de verschillende werkgroepen.
Aanvangsbegeleiding BENADERT DE VERWACHTING	De begeleiding van beginnende teamleden is gericht op integratie in de schoolstructuur. Beginnende teamleden krijgen voldoende informatie over de werking van de school. Ze krijgen occasioneel feedback gericht op het uitvoeren van hun kerntaken. De school laat kansen liggen om de aanvangsbegeleiding te koppelen aan ondersteuning en coaching in de klaspraktijk en aan de professionele ontwikkeling.

5 **Respecteert de school de regelgeving?**

De school moet zich engageren om aan volgende inbreuken op de regelgeving te werken:

- Het zelfstandig voeren van een kwaliteitsvol beleid.
 - Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 08/05/2009 - art. 5
- Het kwaliteitsvol ondersteunen van het geboden onderwijs.
 - Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 08/05/2009 - art. 4, §1
- De eigen kwaliteit systematisch onderzoeken en bewaken.
 - Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 08/05/2009 - art. 6
- Het hebben van een goedgekeurd professionaliseringsplan.
 - Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 08/05/2009 - art. 8
 - Decreet betreffende participatie op school en de Vlaamse Onderwijsraad van 02/04/2004 - art. 21
- De uren-leraar en lesuren aanvangsbegeleiding benutten voor de aanvangsbegeleiding van personeelsleden die aangesteld zijn voor bepaalde duur.
 - Besluit van de Vlaamse Regering houdende de codificatie betreffende het secundair onderwijs van 17/12/2010 - art. 22/18
- Het hanteren van functiebeschrijvingen.
 - Decreet betreffende de rechtspositie van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde centra voor leerlingenbegeleiding van 27/03/1991 - art. 47ter, §1, 2 en 8
 - Decreet betreffende de rechtspositie van bepaalde personeelsleden van het Gemeenschapsonderwijs van 27/03/1991 - art. 73ter, §1 en 2
 - Omzendbrief PERS/2007/09: Functiebeschrijving en evaluatie - rubriek 2.2

6 Samenvatting

Legende

- = beneden de verwachting
- ◆ = benadert de verwachting
- = volgens de verwachting
- ★ = overstijgt de verwachting.

6.1 In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?

In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit met bijzondere aandacht voor de aansturing en kwaliteitsbewaking van het personeelsbeleid, de professionalisering en de leerlingenbegeleiding?

Visie en strategisch beleid	◆
Organisatiebeleid	◆
Onderwijskundig beleid	◆
Cyclische evaluatie van de kwaliteit	◆
Betrouwbare evaluatie van de kwaliteit	◆
Borgen en bijsturen	■

6.2 In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?

In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs waarbij het onderwijs en de begeleiding op maat, het leef- en leerklimaat, de leer- en ontwikkelingsgerichte instructie, het personeelsbeleid, de professionalisering, de aanvangsbegeleiding en de ondersteuning van de teamleden tegemoetkomen aan de kwaliteitsverwachtingen uit het referentiekader en respecteert ze de regelgeving?

6.2.1 De begeleidingsprincipes

Ondersteuning van de teamleden

6.2.2 Het personeelsbeleid en de professionalisering

Personeelsbeleid

Professionalisering

Aanvangsbegeleiding

6.2.3 De onderwijsleerpraktijk

	De onderwijsleerpraktijk schoolbreed
Onderwijs en begeleiding op maat	◆
Leef- en leerklimaat	◆
Leer- en ontwikkelingsgerichte instructie	●

7 Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen

De onderwijsinspectie formuleert over de verdere erkenning van de school een ONGUNSTIG ADVIES met de mogelijkheid om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt op voorwaarde dat het bestuur het engagement aangaat om zich bij het werken aan de tekorten extern te laten begeleiden.

De onderwijsinspectie doet de volgende aanbevelingen met het oog op de verdere kwaliteitsontwikkeling van de school:

- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de onderwijsleerpraktijk schoolbreed.
- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de begeleidingsprincipes.

- De tekorten wegwerken met betrekking tot de kwaliteitsontwikkeling.
- De tekorten wegwerken met betrekking tot het personeelsbeleid en de professionalisering.

8 Uitspraken betreffende de leerlingenbegeleiding en het gelijke onderwijskansenbeleid

De onderwijsinspectie formuleert over de leerlingenbegeleiding en het gelijke onderwijskansenbeleid de volgende uitspraken.

- Uitspraak over de leerlingenbegeleiding: POSITIEF MET WERKPUNTEN
- Uitspraak over het gelijke onderwijskansenbeleid: POSITIEF

9 Addendum

Het bestuur heeft binnen de dertig kalenderdagen na de ontvangst van het doorlichtingsverslag of na de bespreking van het doorlichtingsverslag met de onderwijsinspectie verzocht om de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten en heeft zich geëngageerd om zich bij het werken aan de tekorten extern te laten begeleiden.

De procedure tot intrekking van de erkenning wordt hierdoor opgeschort tot ten minste **7 december 2026**. Nadien volgt een nieuwe doorlichting. De erkenning van de onderwijsinstelling blijft voorlopig behouden tot die volgende doorlichting.